

MEMEX WWI

Erkentelijkheid en wrok: ervaringen en herinneringen aan de Grote Oorlog in België

DUUR
1/10/2013 - 31/12/2017

BUDGET
1.071.532 €

PROJECT BESCHRIJVING

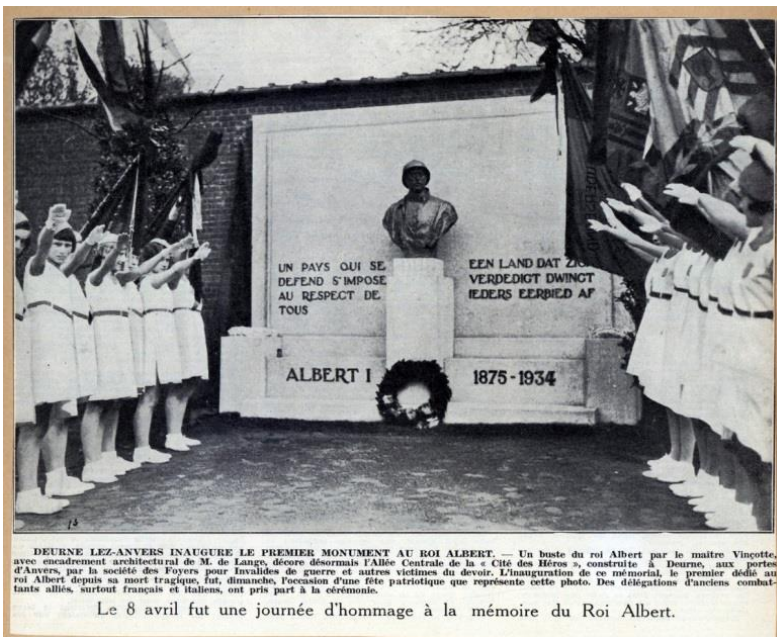
Het ongelofelijk gewelddadige karakter van de Eerste Wereldoorlog en de onverwachte duur ervan leidde tot complexe ervaringen, die na de oorlog geherinterpreteerd werden. Het project "Erkentelijkheid en wrok: ervaringen en herinneringen aan de Grote Oorlog in België" articuleert zich rond deze twee thematieken - ervaringen en herinneringen - voor België. Het project herwaardeert enerzijds archiefbronnen en literaire teksten en anderzijds het materiële en monumentale erfgoed. Vier doctoraatsthesisen werken op interdisciplinaire wijze de volgende thema's uit: de ervaring, de herinnering, het erfgoed en de literatuur.

De Eerste Wereldoorlog was een oorlog van naties. De Belgische soldaten hebben het uitgehouden in de loopgraven in naam van het vaderland en de bevrijding van hun geschonden en bezette land. De instemming van de oorlog en het moreel van de troepen hebben nochtans meerdere variaties gekend, die tegenstrijdige gevoelens met zich meebrachten (broederschap en eer, maar ook angst, schaamte, vernedering, verbittering, ...). Deze gevoelens waren moeilijk tot uiting te brengen, niet alleen tijdens de oorlog, maar ook daarna.

De doctoraatsthesisen behandelen aldus de gevoelens van eer en schaamte bij de soldaten, de monumentale herinnering aan de Grote Oorlog in twee Belgische steden (Antwerpen en Luik), de representaties van de oorlog in de Franstalige en Nederlandstalige literatuur, haar inzet in de hedendaagse Belgische samenleving. Elke thesis wordt gesuperviseerd door een promotor en een co-promotor vertrouwd met verschillende disciplines.

Het onderzoek berust aldus op historische, politicologische, filologische en psychologische methodes: historische kritiek en contextualisering, discoursanalyse en aandacht voor de politieke inzet, literaire kritiek en de constructie van het narratieve, enquêtes, en een kwantitatieve en kwalitatieve behandeling van gegevens.

Vooraf de methodologische werkcolleges en de theoretische werkcolleges van het project MEMEX WWI zijn een kruispunt van disciplinaire ontmoetingen: de eersten zijn werkcolleges waarin referentiewerken worden becommentarieerd, de voortgang van het onderzoek wordt besproken, en waarin gediscussieerd wordt; de theoretische werkcolleges zijn studiedagen met externe sprekers.

MEMEX WWI

Behalve de realisatie van vier doctoraatsthesisen, zal het project ook uitmonden in de publicatie van artikels in nationale (min. 5) en internationale (min. 5) wetenschappelijke tijdschriften. Er zal eveneens een monografie in het Engels worden opgesteld, die een beeld zal geven van het onderzoek dat gerealiseerd werd in het kader van het project MEMEX WWI. Een website is momenteel in opbouw, en deze verzekert dat het project toegankelijk is voor buitenstaanders en ook dynamisch blijft. In het project MEMEX WWI staat het historisch, politicologisch, filologisch en psychologisch onderzoek ten dienste van de samenleving. Dankzij een betere kennis van het verleden en van de mechanismen van de (re)constructie van de herinnering, kunnen bepaalde vooroordelen die identitaire representaties en sociale relaties vervormen aangetoond worden.

Dit onderzoeksproject draagt bovendien bij tot de waardevermeerdering van het monumentale en literaire erfgoed (dit door een inventarisatie, een digitalisering en een wetenschappelijke analyse). De positieve gevolgen voor het toerisme (dankzij de opwaardering van historische plaatsen) en voor het onderwijs (dankzij het ontwikkelen van pedagogische hulpmiddelen) zullen uiterst waardevol blijken.

CONTACT INFORMATIE

Coördinator

Laurence VAN YPERSELE

Oliver LUMINET

Université catholique de Louvain (UCL)

Unit of Contemporary History and Research Center for Health and Development Psychology (CSDP)

laurence.vanyperselle@uclouvain.be

olivier.luminet@uclouvain.be

Partners

Antoon VRINTS

Universiteit Gent (UGent)

Unit of Social History

antoon.vrints@ugent.be

Olivier KLEIN

Université Libre de Bruxelles (ULB)

Center for Social and Intercultural Psychology

oklein@ulb.ac.be

Elke BREMS

Katholieke Universiteit Leuven (KULeuven)

HUB, Unit of Translation and Intercultural Transfer

elke.brems@hubrussel.be

Chantal KESTELOOT

Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en

Hedendaagse Maatschappij (SOMA)

Unit of Public History

chantal.kesteloot@cegesoma.be

LINKS

Website in constructie